

Retningslinjer for gjennomføring av skoledebatter og valgtorg 2025

Formålet med arrangementene er å fremme elevenes demokratiforståelse, oppslutning om demokratiske verdier og spilleregler, og å gjøre elevene i stand til å delta i demokratiske prosesser.

Debattlederens hovedoppgave:

Styre ordet så nøytralt og rettferdig som mulig.

Debattleder ønsker velkommen og introduserer dagens debatt, f.eks. hvilke partier som deltar, tidsramme, regi og dagens temaer. Oppfordre alle til god debattskikk.

God debattskikk forventes av debattanter og debattledere

- Respekter taletiden og at de som ønsker, får mulighet til å komme til orde med sine politiske meninger om temaet som diskuteres. Det er ikke tillatt å ta oppmerksomheten når du ikke selv har ordet.
- Husk at reglene for skolemiljø gjelder. Debattantenes oppførsel må være i tråd med skolereglementet og §12 i opplæringsloven.
- Hold deg til saken.
- Husk at debattleder oftest er en elev.
- Debattleder avgjør når ordet går videre til annen debattant eller til nytt tema.

Slik gjennomføres debatten:

1. **Åpningsinnlegg** maks to minutter per parti.
2. **Debatt om to til tre valgte temaer.** Antallet avgjøres blant annet på grunn av debattens varighet.
 - a. **Innlegg:** Partiene melder seg til innlegg på maks ett minutt. Skriv ned og les opp talerlisten høyt, f.eks. «Første innlegg går til X. Deretter er det parti Y og Z osv». Rett etter dette: «Vær så god X, du kan starte innlegget ditt».
 - b. **Replikk:** Etter innlegg vil andre partier kunne be om replikk, maks 30 sekunder per replikk. Tillat inntil to replikker per innlegg. Debattleder velger hvem som får ordet. Hvis innlegget inneholder angrep på ett eller flere andre partier, er det vanlig at disse får ta en replikk på det, om de ønsker. Hvis det ikke oppfattes som direkte angrep, prøver du å fordele ordet så rettferdig som mulig.
3. **Mer om debattregi:** Skolens team kan velge om de vil organisere ett av temaene som ja-/nei spørsmål. Skolen utstyrer eventuelt politikerne med ja-/neiskilt. En del av debatten kan også være en egen sekvens som er forberedt på bakgrunn av forslag til spørsmål fra elevene. Dette kan erstatte det å åpne for spørsmål fra salen.
4. **Avslutningsinnlegg** maks ett minutt per parti. Begynn i motsatt ende av åpningsinnleggene.

5. **Filming – anbefales ikke.** Filming hvor personer kan identifiseres (debattanter, elever, lærere), skal behandles som personopplysninger og det må dokumenteres skriftlig hvordan personvernet er ivaretatt. Det innebærer blant annet
 - a. Skriftlig samtykke fra de som filmes (også fra foresatte for de under 18 år)
 - b. Dokumentasjon på hvordan filmen er tenkt lagret, behandlet og slettes
 - c. Et skriftlig begrunnet formål
6. Andre representanter fra ungdomspartiene som har oppgaver ifm valgtorget, kan være observatører under debattene. De må oppholde seg bakerst i lokalet og ikke bidra til noen form for innspill fra salen.

Valgtorg

Det er ønskelig med et valgtorg som er mest mulig bærekraftig og hvor innholdet har fokus på det politiske budskapet.

- Materiell og liknende, deles ut etter debatten. Klistremerker bør unngås.
- Ikke matlaging, vaffelsteking eller liknende
- Ingen bruk av musikk under noen av skolevalgsarrangementene.
- Partiene må sørge for håndtering av søppel, f.eks. dropspapir og liknende